



Aika 06.11.2025, klo 09:30

Paikka kaupungitalo, kaupunginhallituksen huone

**Käsiteltävät asiat**

- § 370 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 371 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 372 Vuoden 2026 talousarvio sekä taloussuunnitelma vuosille 2026–2028**
- § 373 Jyri Ylösen (Kesk.) ym. valtuutettujen valtuustoaloite pitkäjänteisempi suunnittelu kirjastojen ja koulujen toiminnalle**
- § 374 Meri Lumelan (Vihr.) ym. valtuutettujen valtuustoaloite koulujen kulttuuriretket ja uimahallikyydit joukkoliikenteellä**
- § 375 Jasmine Revon (SDP) ja Jukka Hämäläisen (SDP) ym. valtuutettujen valtuustoaloite turvallinen koulukuljetus kaikille lapsille**
- § 376 Mia Puolimatkan (PS) ym. valtuutettujen valtuustoaloite yhdenvertainen oikeus sivistykseen ja kulttuuriin – Halssilan, Huhtasuon, Lohikosken, Säynätsalon ja Vesangan kirjastot muutettava itsepalvelukirjastoiksi 2025-2026**



---

Osallistujat

Jukka Hämäläinen, puheenjohtaja  
Caius Forsberg, 1. varapuheenjohtaja  
Meri.J Lumela, 2. varapuheenjohtaja  
Anu Leppänen, sihteeri  
Jari Blom  
Jari Colliander  
Mervi Hovikoski  
Katja Isomöttönen  
Matleena Käppi  
Ari-Pekka Liukkonen  
Saija Meriö  
Jaakko Selin  
Jenni Suutari  
Ilse.K Weijo  
Emmi Hyvönen, viestintäjohtaja  
Hannu Kantonen, toimialajohtaja  
Heli Leinonkoski, kansliapäällikkö  
Eino Leisimo, toimialajohtaja  
Janne.I Luoma-Aho, kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja  
Petteri Muotka, kaupunginvaltuuston 3. varapuheenjohtaja  
Mauri Pekkarinen, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja  
Eila Tiainen, kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja  
Ari Tolonen, toimialajohtaja  
Vesa Voutilainen, talousjohtaja  
Anna Vuorela, lakiasiainjohtaja  
Timo Koivisto



---

**§ 370**

**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

**Ehdotus**

Esittelijä: Timo Koivisto, kaupunginjohtaja

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön määräysten mukaisesti. Kirjallinen kutsu on toimitettu sähköisesti hallintosäännön ja kokouskäytäntöjä koskevan päätöksen mukaisesti.

Kuntalain 103 §:n mukaan valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Muu toimitella kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.



---

**§ 371**

**Pöytäkirjan tarkastus**

**Ehdotus**

Esittelijä: Timo Koivisto, kaupunginjohtaja

Valitaan pöytäkirjan tarkastajiksi Ilse Weiho ja Saija Meriö, varalle Katja Isomöttönen ja Matleena Käppi.

Pöytäkirja tarkastetaan 10.11.2025.



**§ 372**

**Vuoden 2026 talousarvio sekä taloussuunnitelma vuosille 2026–2028**

JyväskyläDno-2025-2258

Valmistelijat / lisätiedot:

Vesa Voutilainen, talousjohtaja, vesa.voutilainen@jyvaskyla.fi

**Liitteet**

- 1 Kaupunginjohtajan talousarvioesitys
- 2 Toimialojen ja liikelaitosten maksujen ja taksojen yleiset perusteet

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Jyväskylän kaupungilla taloussuunnitelma on laadittu kolmeksi vuodeksi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kuntarakennelaissa tarkoitetun uuden kunnan alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa kuntajaon muutoksen voimaantulosta. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä vahvistetaan myös kuntalain 14 § mukaisesti kaupungin toimialojen ja liikelaitosten maksujen ja taksojen yleiset perusteet. Samalla valtuusto määrää lyhytaikaisen luoton limiitin suuruuden kaupungin rahoitustarpeiden kattamiseksi ja maksuvalmiuden ylläpitämiseksi.

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys julkaistiin 20.10.2025 ja kaupunginvaltuusto käy talousarvion lähetekeskustelun talousarviosta kaupunginjohtajan esityksen pohjalta kokouksessaan 3.11.2025 sekä päättää vuoden 2026 tulo- ja kiinteistöveroprosenteista. Kaupunginjohtajan 20.10.2025 julkistama talousarvioesitys vuodelle 2026 perustuu 8,10 prosenttiyksikön tuloveroon sekä nykyisiin kiinteistöveroprosentteihin.



---

### **Ehdotus**

Esittelijä: Timo Koivisto, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se:

1. hyväksyy vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2028 taloussuunnitelman siihen liittyvine tavoitteineen, yleis- ja erityisperusteluineen sekä sitovuus- ja toimintaohjeineen kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisena.
2. määrää vuodelle 2026 lyhytaikaisen luoton limiitiksi 200 miljoonaa euroa kaupungin rahoitustarpeiden kattamiseksi ja maksuvalmiuden ylläpitämiseksi.
3. hyväksyy Jyväskylän kaupungin toimialojen ja liikelaitosten maksujen ja taksojen yleiset perusteet.



**Sivistyslautakunta, § 74, 10.09.2025**  
**Kulttuuri- ja liikuntalautakunta, § 63, 11.09.2025**  
**Kaupunginhallitus, § 373, 06.11.2025**

**§ 373**

**Jyri Ylösen (Kesk.) ym. valtuutettujen valtuustoaloite pitkäjänteisempi suunnittelu kirjastojen ja koulujen toiminnalle**

JyväskyläDno-2024-386

**Sivistyslautakunta, 10.09.2025, § 74**

Valmistelijat / lisätiedot:

Sami Lahti, palvelujohtaja, sami.lahti@jyvaskyla.fi

**Liitteet**

1 Jyri Ylösen (Kesk.) ym. valtuutettujen valtuustoaloite pitkäjänteisempi suunnittelu kirjastojen ja koulujen toiminnalle

Jyri Ylönen (Kesk.) ja 28 muuta valtuutettua ovat tehneet 9.12.2024 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Jyväskylän kaupungin koulu- ja kirjastoverkkoa koskevaa tarkastelua tehtäisiin jatkossa neljän vuoden jaksoissa, eikä tänä aikana tehtäisi muutoksia palveluverkkoon. Aloitteessa tuodaan esille huoli siitä, että toistuvat esitykset koulujen ja kirjastojen lakkauttamisesta heikentävät alueiden elinvoimaa, vaikuttavat kielteisesti asuinalueiden vetovoimaan sekä muodostavat kaupungille mainehaitan. Aloitteen tekijöiden näkemyksen mukaan mahdolliset säästöt olisivat vähäisiä suhteessa niihin haittoihin, joita palveluiden lakkauttamisesityksillä on alueiden kehitykselle.

**Palveluverkkosuunnittelu varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa**

Jyväskylän kaupungissa laaditaan vuosittain varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma, joka kattaa seuraavat viisi vuotta. Suunnitelman tarkoituksena on arvioida alueellista palveluntarvetta, ennakoida kysynnän muutoksia sekä mitoittaa palvelukapasiteettia. Palveluverkkosuunnitelmassa määritellään mm. tarvittavat uudis- ja peruskorjaushankkeet seuraavan 5-10 vuoden aikajänteellä.

Edellinen kaupunginvaltuusto on merkinnyt 12.6.2023 (§ 63) tiedoksi selvityksen Jyväskylän varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkosta vuosille 2023–2028 ja sen kehittämisestä. Palveluverkkosuunnitelma on päivitetty vuosille 2024–2029, ja se on käsitelty sivistyslautakunnassa 24.4.2024. Valtuuston käsittelyyn tätä päivitystä ei ole tuotu. Vuoden 2025 aikana palveluverkkosuunnitelmaa on valmisteltu edelleen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, Tilapalvelun sekä kaupunkisuunnittelun asiantuntijoiden yhteistyönä. Tavoitteena on, että uusi kokonaisvaltainen useampia vuosia kattava palveluverkkosuunnitelma voidaan tuoda toimielinkäsittelyyn vuonna 2026.

**Kirjastopalvelujen suunnittelu ja kirjastoverkkoselvitys**

Kirjastopalveluissa on keväällä 2025 käynnistetty kirjastoverkkoselvityksen laatiminen. Aiemmat kirjastoverkkoselvitykset on laadittu vuonna 2010 ja päivitetty vuonna 2014.



Nyt valmisteltavan selvityksen tavoitteena on luoda pitkän aikavälin linjaukset kirjastoverkon kehittämiseksi vähintään valtuustokaudelle 2025–2029.

Selvityksessä arvioidaan kirjastoverkon nykyinen kattavuus ja toimivuus sekä tunnistetaan mahdollisia puutteita ja kehittämistarpeita. Työssä huomioidaan alueiden väestöpohjat ja väestöennusteet, kirjastonkäytön muuttuneet tavat sekä palveluiden saavutettavuus eri puolilla kaupunkia. Selvityksen avulla pyritään vahvistamaan kirjastojen asemaa Jyväskylän käytetyimpänä kulttuuripalveluna, tavoittamaan uusia asiakasryhmiä sekä tukemaan lasten ja nuorten lukutaitoa.

Kirjastoverkkoselvityksen valmistuttua se tuodaan luottamuselinkäsittelyyn. Ennen tätä sen kehittämisehdotuksista laaditaan ennakkovaikutusten arvioinnit sekä kuullaan niin asiakkaita kuin henkilöstöä. Näin varmistetaan, että päätöksenteon pohjaksi saadaan kattava kuva eri näkökulmista.

### **Johtopäätökset**

Aloitteessa esitetty huoli pitkäjänteisen suunnittelun tarpeesta on perusteltu ja se on tunnistettu myös kaupungin toimialoilla. Jyväskylässä laaditaan jo tällä hetkellä palveluverkkoja koskevia suunnitelmia useamman vuoden aikajänteelle, ja tavoitteena on varmistaa, että suunnittelussa otetaan huomioon alueiden väestökehitys, palveluiden saavutettavuus sekä kaupunkilaisten tarpeet.

Samalla on kuitenkin huomioitava, että kaupungin palveluverkkoa koskevat ratkaisut ovat osa kaupungin talouden ja toiminnan kokonaisuuden hallintaa. Neljän vuoden ehdottomasti muuttumattoman tarkastelujakson asettaminen voisi rajoittaa kaupungin mahdollisuuksia reagoida ennakoimattomiin muutoksiin, kuten väestön nopeisiin liikkeisiin, tilojen kuntoon liittyviin kysymyksiin tai kaupungin talouden äkillisiin muutoksiin.

Kaupunki pitää tärkeänä, että palveluverkkosuunnittelussa pyritään mahdollisimman ennakoitavaan ja pitkäjänteiseen linjaan. Koulujen ja kirjastojen kaltaiset palvelut ovat keskeisiä alueiden elinvoiman ja houkuttelevuuden kannalta, ja siksi niiden suunnittelussa painotetaan kokonaisvaltaisuutta, vaikutusten arviointia sekä vuorovaikutusta kuntalaisten kanssa. Aloitteessa esille tuodut näkökulmat otetaan huomioon palveluverkkosuunnitelmien valmistelussa.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen § 35 mukaan, mikäli aloitteella laajennetaan palveluja tai sillä on muita talousvaikutuksia, se käsitellään talousarvion valmistelun yhteydessä.

Jyväskylän kaupungin hallintosäännön 8 §:n mukaan valtuusto päättää palveluverkosta sekä palveluverkkomääritelmän mukaisten toimipisteiden perustamisesta ja lakkauttamisesta. Sivistyspalveluiden toimialalla palveluverkkoihin kuuluvat kouluverkko, päiväkotiverkko sekä kirjastoverkko.

### **Ehdotus**

Esittelijä: Eino Leisimo, toimialajohtaja

Sivistyslautakunta saattaa edellä esitetyn vastauksen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle ja ehdottaa, että se toteaa valtuustoaloitteen johdosta suoritettut toimet riittäviksi.





---

## Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

---

### Kulttuuri- ja liikuntalautakunta, 11.09.2025, § 63

Valmistelijat / lisätiedot:

Seija Laitinen-Kuisma, johtaja, Seija.Laitinen-Kuisma@jyvaskyla.fi

#### Liitteet

1 Liite: Jyri Ylösen (Kesk.) ym. valtuutettujen valtuustoaloite pitkäjänteisempi suunnittelu kirjastojen ja koulujen toiminnalle

Jyri Ylönen (Kesk.) ja muut valtuutetut ovat tehneet 9.12.2024 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Jyväskylän kaupungin koulu- ja kirjastoverkkoa koskevaa tarkastelua tehtäisiin jatkossa neljän vuoden jaksoissa, eikä tänä aikana tehtäisi muutoksia palveluverkkoon. Aloitteessa tuodaan esille huoli siitä, että toistuvat esitykset koulujen ja kirjastojen lakkauttamisesta heikentävät alueiden elinvoimaa, vaikuttavat kielteisesti asuinalueiden vetovoimaan sekä muodostavat kaupungille mainehaitan. Aloitteen tekijöiden näkemyksen mukaan mahdolliset säästöt olisivat vähäisiä suhteessa niihin haittoihin, joita palveluiden lakkauttamisesityksillä on alueiden kehitykselle.

#### **Palveluverkkosuunnittelu varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa**

Jyväskylän kaupungissa laaditaan vuosittain varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma, joka kattaa seuraavat viisi vuotta. Suunnitelman tarkoituksena on arvioida alueellista palveluntarvetta, ennakoida kysynnän muutoksia sekä mitoittaa palvelukapasiteettia. Palveluverkkosuunnitelmassa määritellään mm. tarvittavat uudis- ja peruskorjaushankkeet seuraavan 5-10 vuoden aikajänteellä.

Edellinen kaupunginvaltuusto on merkinnyt 12.6.2023 (§ 63) tiedoksi selvityksen Jyväskylän varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkosta vuosille 2023–2028 ja sen kehittämisestä. Palveluverkkosuunnitelma on päivitetty vuosille 2024–2029, ja se on käsitelty sivistyslautakunnassa 24.4.2024. Valtuuston käsittelyyn tätä päivitystä ei ole tuotu. Vuoden 2025 aikana palveluverkkosuunnitelmaa on valmisteltu edelleen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, Tilapalvelun sekä kaupunkisuunnittelun asiantuntijoiden yhteistyönä. Tavoitteena on, että uusi kokonaisvaltainen useampia vuosia kattava palveluverkkosuunnitelma voidaan tuoda toimielinkäsittelyyn vuonna 2026.

#### **Kirjastopalvelujen suunnittelu ja kirjastoverkkoselvitys**

Kirjastopalveluissa on keväällä 2025 käynnistetty kirjastoverkkoselvityksen laatiminen. Aiemmat kirjastoverkkoselvitykset on laadittu vuonna 2010 ja päivitetty vuonna 2014. Nyt valmisteltavan selvityksen tavoitteena on luoda pitkän aikavälin linjaukset kirjastoverkon kehittämiseksi vähintään valtuustokaudelle 2025–2029.

Selvityksessä arvioidaan kirjastoverkon nykyinen kattavuus ja toimivuus sekä tunnistetaan mahdollisia puutteita ja kehittämistarpeita. Työssä huomioidaan alueiden väestöpohjat ja väestöennusteet, kirjastonkäytön muuttuneet tavat sekä



palveluiden saavutettavuus eri puolilla kaupunkia. Selvityksen avulla pyritään vahvistamaan kirjastojen asemaa Jyväskylän käytetyimpänä kulttuuripalveluna, tavoittamaan uusia asiakasryhmiä sekä tukemaan lasten ja nuorten lukutaitoa.

Kirjastoverkkoselvityksen valmistuttua se tuodaan luottamuselinkäsittelyyn. Ennen tätä sen kehittämisehdotuksista laaditaan ennakkovaikutusten arvioinnit sekä kuullaan niin asiakkaita kuin henkilöstöä. Näin varmistetaan, että päätöksenteon pohjaksi saadaan kattava kuva eri näkökulmista.

### **Johtopäätökset**

Aloitteessa esitetty huoli pitkäjänteisen suunnittelun tarpeesta on perusteltu ja se on tunnistettu myös kaupungin toimialoilla. Jyväskylässä laaditaan jo tällä hetkellä palveluverkkoja koskevia suunnitelmia useamman vuoden aikajänteelle, ja tavoitteena on varmistaa, että suunnittelussa otetaan huomioon alueiden väestökehitys, palveluiden saavutettavuus sekä kaupunkilaisten tarpeet.

Samalla on kuitenkin huomioitava, että kaupungin palveluverkkoa koskevat ratkaisut ovat osa kaupungin talouden ja toiminnan kokonaisuuden hallintaa. Neljän vuoden ehdottomasti muuttumattoman tarkastelujakson asettaminen voisi rajoittaa kaupungin mahdollisuuksia reagoida ennakoimattomiin muutoksiin, kuten väestön nopeisiin liikkeisiin, tilojen kuntoon liittyviin kysymyksiin tai kaupungin talouden äkillisiin muutoksiin.

Kaupunki pitää tärkeänä, että palveluverkkosuunnittelussa pyritään mahdollisimman ennakoitavaan ja pitkäjänteiseen linjaan. Koulujen ja kirjastojen kaltaiset palvelut ovat keskeisiä alueiden elinvoiman ja houkuttelevuuden kannalta, ja siksi niiden suunnittelussa painotetaan kokonaisvaltaisuutta, vaikutusten arviointia sekä vuorovaikutusta kuntalaisten kanssa. Aloitteessa esille tuodut näkökulmat otetaan huomioon palveluverkkosuunnitelmien valmistelussa.

Jyväskylän kaupungin hallintosäännön 8 §:n mukaan valtuusto päättää palveluverkosta sekä palveluverkkomääritelmän mukaisten toimipisteiden perustamisesta ja lakkauttamisesta. Sivistyspalveluiden toimialalla palveluverkkoihin kuuluvat kouluverkko, päiväkotiverkko sekä kirjastoverkko.

### **Ehdotus**

Esittelijä: Eino Leisimo, toimialajohtaja

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta saattaa edellä esitetyn vastauksen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle ja ehdottaa, että se toteaa valtuustoaloitteen johdosta suoritettut toimet riittäviksi.

### **Äänestykset**

Pohjaehdotus JAA, Saukon palautus uudelleen valmisteltavaksi EI

### **Kyllä**

Marianne Koikkalainen  
Karoliina Saraste  
Jouni Flyktman  
Elma.S Hyöky  
Janita Hietala



Enni Junttila  
Lauri Piirainen

**Ei**

Jarno Saukko  
Sari Medjadji

### **Kokouskäsittely**

Keskustelun aikana Jarno Saukko ehdotti Sari Medjadjin kannattamana, että valtuustoaloite palautetaan uudelleen valmisteltavaksi seuraavin perusteluin: Kaipaamme lisäperusteluita vastauksessa, miksi palveluverkkoon ei olisi edellytyksiä sitoutua pitemmäksi aikaa. Samalla uutta vastausta varten evästyksiä, miksi sitoutuminen olisi hyvä asia.

Koska oli tehty toimialajohtajan ehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus, puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä. Hän esitti, että toimialajohtajan ehdotuksen kannattajat äänestävät JAA ja Saukon ehdotuksen kannattajat äänestävät EI. Edelleen puheenjohtaja ehdotti, että äänestys toteutetaan sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Äänestysmenettely hyväksyttiin. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että toimialajohtajan päätösehdotus tuli kulttuuri- ja liikuntalautakunnan päätökseksi äänin 7-2.

### **Päätös**

Päätösehdotus hyväksyttiin.

---

## **Kaupunginhallitus, 06.11.2025, § 373**

Valmistelijat / lisätiedot:

Anu Leppänen, kaupunginsihteeri, [anu.j.leppanen@jyvaskyla.fi](mailto:anu.j.leppanen@jyvaskyla.fi)

### **Liitteet**

1 Jyri Ylösen (Kesk.) ym. valtuutettujen valtuustoaloite pitkäjänteisempi suunnittelu kirjastojen ja koulujen toiminnalle

Aloite on käsitelty sekä sivistyslautakunnassa että kulttuuri- ja liikuntalautakunnassa.

### **Ehdotus**

Esittelijä: Timo Koivisto, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus saattaa edellä esitetyt vastaukset tiedoksi kaupunginvaltuustolle ja ehdottaa, että se toteaa valtuustoaloitteen johdosta suoritettut toimet riittäviksi.



**Sivistyslautakunta, § 75, 10.09.2025**  
**Kaupunginhallitus, § 374, 06.11.2025**

**§ 374**

**Meri Lumelan (Vihr.) ym. valtuutettujen valtuustoaloite koulujen kulttuuriretket ja uimahallikyydit joukkoliikenteellä**

JyväskyläDno-2025-489

**Sivistyslautakunta, 10.09.2025, § 75**

Valmistelijat / lisätiedot:

Sami Lahti, palvelujohtaja, sami.lahti@jyvaskyla.fi

**Liitteet**

1 Meri Lumelan (Vihr.) ym. valtuutettujen valtuustoaloite koulujen kulttuuriretket ja uimahallikyydit joukkoliikenteellä

Meri Lumela (Vihr.) ja 24 muuta valtuutettua ovat tehneet 27.1.2025 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Jyväskylässä toteutettaisiin kokeilu, jonka aikana ennalta sovituille perusopetuksen oppilasryhmille sekä tarvittavalle koulun henkilöstölle mahdollistettaisiin maksuton kulkeminen Linkki-liikenteellä opetussuunnitelman mukaisiin vierailu- ja opintoretkikohteisiin. Aloitteessa todetaan, että joukkoliikennettä voitaisiin nykyistä laajemmin hyödyntää koulujen opintoretkiin ja esimerkiksi uimahallikäynteihin. Joukkoliikenteen käyttö mahdollistaisi aikataulujen joustavamman suunnittelun ja tehostaisi kaupungin jo rahoittaman joukkoliikennejärjestelmän käyttöä tilausajoliikenteen sijaan. Toimintatavan muutoksella olisi mahdollista saavuttaa säästöjä, ja samalla lapset ja nuoret saisivat käytännön kokemusta joukkoliikenteen käyttäjinä.

**Opetussuunnitelman ja kuljetusten merkitys**

Jyväskylän perusopetuksen opetussuunnitelma sisältää eri ikäryhmille kohdennettuja opintoretkiä, vierailuja sekä mm. liikunnan opetukseen kuuluvan uimaopetuksen. Nämä retket tukevat opetussuunnitelman tavoitteita, laajentavat oppimisympäristöä ja tarjoavat oppilaille kokemuksia ja taitoja, jotka vahvistavat oppimista, kasvua ja vastuullista liikkumista.

Koulujen vierailukohteisiin kuljetaan pääosin jalan, polkupyörällä tai tilausajoliikenteen busseilla. Kuljutavan valintaan vaikuttavat matkan pituus, aikataulut, oppilasryhmän ikä ja turvallisuus. Joukkoliikenteen hyödyntäminen tukee opetussuunnitelman tavoitteita käytännön kokemusten kautta ja edistää kestävän liikkumisen oppimista.

**Maksuttomuuden mahdollisuudet**

Aloitteessa esitetty maksuttomuus tukisi lasten ja nuorten osallisuutta, alueellista tasa-arvoa ja pedagogista toimintaa. Joukkoliikenteen käyttö koulumatkojen ja retkien yhteydessä tarjoaisi oppilaille mahdollisuuden oppia vastuullista liikkumista ja vahvistaisi ympäristötietoisuutta. Maksuttomuus voisi myös lisätä joukkoliikenteen käyttöä hiljaisempina ajankohtina.



Pysyvän maksuttoman toimintamallin kehittäminen edellyttäisi kuitenkin, että se voitaisiin toteuttaa tasapuolisesti koko seudun kuntien (Jyväskylä, Laukaa, Muurame, Äänekoski, Hankasalmi, Toivakka ja Petäjävesi) alueella, koska joukkoliikenteen kustannukset jaetaan kuntien kesken sovittujen periaatteiden mukaisesti.

### **Ryhmälipun käyttöönotto**

Syksystä 2025 käyttöön otettava ryhmälippu mahdollistaa koko oppilasryhmän matkustamisen yhdellä lipulla normaalihintoja edullisemmin. Koulujen koulupäivän aikaisten matkojen tekeminen ryhmälipun käyttöönoton myötä on aiempaa helpompaa, sillä matka voidaan toteuttaa yhdellä lipulla ja matkat laskutetaan ryhmän koon perusteella jälkikäteen.

Vaikka koululaisryhmien matkustaminen avoimen joukkoliikenteen vuoroissa olisi ryhmälipun myötä maksullisenakin nykyistä toimintamallia edullisempaa, on siinä muutamia huomioitavia seikkoja. Koululaisryhmiä ei voida kohdella eri tavalla kuin muita joukkoliikenteen matkustajia. Matkustajille ei voida taata istumapaikkoja, ja isomman ryhmän kohdalla koko ryhmä ei välttämättä mahdu samaan autoon. Joukkoliikenteessä matkustajilla ei ole turvavyöpaikkoja, mikä on otettava huomioon erityisesti pienimpien koululaisten kohdalla. Suurten ryhmien matkustaminen samaan aikaan voi olla logistisesti haasteellista, mutta etukäteen tehtävä suunnittelu ja aikataulujen huomioiminen mahdollistavat hallitun ja turvallisen toteutuksen.

### **Johtopäätökset ja vaihtoehtoinen ratkaisu**

Kaupunki katsoo aloitteen tavoitteet tärkeiksi ja hyödyllisiksi opetussuunnitelman mukaisen toiminnan, lasten ja nuorten liikkumistaitojen sekä kestävästä liikkumisesta edistämisen näkökulmasta. Maksuton kokeilu edellyttäisi kuitenkin vastaavan mahdollistamista myös Jyväskylän seudun LINKKI-joukkoliikennekokonaisuuden piiriin kuuluvien seitsemän kunnan alueella.

Vaihtoehtoisena ratkaisuna maksuttoman kokeilun tilalle selvitetään ryhmälipun käytänteen laajentamista seudun kuntien alueella.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen § 35 mukaan, mikäli aloitteella laajennetaan palveluja tai sillä on muita talousvaikutuksia, se käsitellään talousarvion valmistelun yhteydessä.

### **Ehdotus**

Esittelijä: Eino Leisimo, toimialajohtaja

Sivistyslautakunta saattaa edellä esitetyn vastauksen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle ja ehdottaa, että se toteaa valtuustoaloitteen johdosta suoritettut toimet riittäviksi.

### **Päätös**

Päätösehdotus hyväksyttiin.



---

Valmistelijat / lisätiedot:

Anu Leppänen, kaupunginsihteeri, [anu.j.leppanen@jyvaskyla.fi](mailto:anu.j.leppanen@jyvaskyla.fi)

**Liitteet**

1 Meri Lumelan (Vihr.) ym. valtuutettujen valtuustoaloite koulujen kulttuuriretket ja uimahallikyydit joukkoliikenteellä

**Ehdotus**

Esittelijä: Timo Koivisto, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus saattaa edellä esitetyn vastauksen tiedoksi kaupunginvaltuustolle ja ehdottaa, että se toteaa valtuustoaloitteen johdosta suoritettut toimet riittäviksi.



**Sivistyslautakunta, § 76, 10.09.2025**  
**Kaupunginhallitus, § 375, 06.11.2025**

**§ 375**

**Jasmine Revon (SDP) ja Jukka Hämäläisen (SDP) ym. valtuutettujen valtuustoaloite  
turvallinen koulukuljetus kaikille lapsille**

JyväskyläDno-2025-852

**Sivistyslautakunta, 10.09.2025, § 76**

Valmistelijat / lisätiedot:

Sami Lahti, palvelujohtaja, sami.lahti@jyvaskyla.fi

**Liitteet**

1 Jasmine Revon (SDP) ja Jukka Hämäläisen (SDP) ym. valtuutettujen valtuustoaloite  
turvallinen koulukuljetus kaikille lapsille

Jasmine Repo (SDP), Jukka Hämäläinen (SDP) ja 33 muuta valtuutettua ovat 17.2.2025 tehneet valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Jyväskylän kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin koulukuljetusten osalta siten, että kuljetukset ja muidenkin kyseisten reittien matkustajien matkat ovat tieliikennelain sekä kaupungin arvojen mukaisesti kaikille turvallisia.

Aloitteessa esitetään lisäksi, että kaupunki selvittää yhteistyössä Linkki - joukkoliikenteen kanssa ne lasten koulumatkoihin liittyvät reitit, joilla linja-autojen matkustajamäärät ylittyvät toistuvasti liikennelaissa säädettyjen rajojen yli. Aloitteessa tuodaan esille myös huoli siitä, että erityisesti perusopetuksen 1-6 vuosiluokkien oppilaat joutuvat kulkemaan pitkiäkin koulumatkoja seisomapaikoilla linja-autoissa, jotka liikennöivät teillä, joiden suurin sallittu nopeusrajoitus on 60 km/h tai sitä korkeampi.

**Säädöstausta**

Perusopetuslain 32 §:n mukaan oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos perusopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi. Perusopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi.

Jyväskylän kaupungin sivistyslautakunta on 11.6.2014 päättänyt kaupungin koulukuljetussäännöstä, jonka mukaan 1.-2. luokan oppilaalle korvataan koulukuljetus, jos matkaa kouluun on yli 3,5 kilometriä. Vuosiluokkien 3.-9. oppilaat saavat koulukuljetuksen, kun koulumatka ylittää 5 kilometriä. Lisäksi oppilaat voivat saada koulukuljetuksen, jos matka on vaarallinen tai terveydellisistä syistä liian rasittava.

Koulukuljetussäännön mukaan koulukuljetuksia pyritään järjestämään ensisijaisesti julkisella liikenteellä. Mikäli koulukuljetusta ei pystytä järjestämään julkisen liikenteen avulla, se järjestetään muun muassa pienoislinja-autoilla tai taksilla.



Esiopetuskuljetukset järjestetään pääsääntöisesti taksinomaisella liikenteellä. Oppilaan koulukuljetukseen ja omatoimiseen kävelyyn kuluva yhteisaika odotuksineen ei kuitenkaan saa ylittää perusopetuslain mukaisia päivittäisiä koulumatkaan kuluvia aikoja

### **Koulukuljetusten toteuttaminen Jyväskylässä**

Jyväskylässä koulukuljetukset järjestetään ensisijaisesti julkisen joukkoliikenteen avulla. Tämä tarkoittaa käytännössä avoimen reittiliikenteen vuorojen käyttöä, joissa matkustajamäärät koostuvat sekä istuma- että seisomapaikoista. Kaupungin kilpailuttamissa linja-autoissa 2-akselisissa autoissa on vähintään 39 istumapaikkaa ja kokonaispaikkamäärä noin 65, kun taas telibusseissa istumapaikkoja on vähintään 51 ja kokonaispaikkamäärä vähintään 90.

Kun koulukuljetus järjestetään tilausliikenteenä, esimerkiksi koulun omana kuljetuksena, sovelletaan tieliikennelain (729/2018) 142–143 §:n määräyksiä. Niiden mukaan autossa saa kuljettaa vain rekisteriin merkityn istumapaikkamäärän mukaisen määrän matkustajia, ja jokaisella istumapaikalla tulee olla turvavyö. Lisäksi tällaisessa ajoneuvossa on oltava keltainen koulukyytikilpi. Avoimessa joukkoliikenteessä sallittu matkustajamäärä voi sisältää myös seisomapaikat ja poikkeustilanteissa matkustajamäärä voidaan tilapäisesti ylittää enintään 30 prosentilla (Valtioneuvoston asetus 289/2006). Tämä on tarkoitettu ainoastaan hetkelliseksi ylitykseksi, ei pysyväksi käytännöksi.

Joukkoliikenteen järjestäjä seuraa linjakohtaisia matkustajamääriä säännöllisesti ja pystyy tarkastelemaan niitä lähtö- ja pysäkkikohtaisesti. Saadun tiedon mukaan lainvastaista ylikuormaa ei ole esiintynyt. Käytännön matkustustilanteet voivat kuitenkin tuntua oppilaista epämiellyttäviltä, jos seisomapaikkoja on runsaasti käytössä tai jos matkustajat eivät jakaudu tasaisesti ajoneuvon eri osiin.

Ruuhkaisten vuorojen hallitsemiseksi on jo tehty useita toimenpiteitä. Kalustoa on vaihdettu suurempiin busseihin, ja joillekin vuoroille on lisätty vara-autoja. Kuljettajilla on myös ohjeistus merkitä auto täydeksi, jolloin siihen ei oteta enää uusia matkustajia ennen kuin tilaa vapautuu. Lisäksi lähitulevaisuudessa käyttöön otettava reaaliaikainen matkustajamäärien seurantajärjestelmä tukee sekä parempaa suunnittelua että matkustajien tiedonsaantia.

Jyväskylän kaupungin koulukuljetukset järjestetään voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti ja joukkoliikenteen järjestäjä seuraa matkustajamääriä aktiivisesti. Kaupunki pitää kuitenkin tärkeänä, ettei tilapäiseksi tarkoitettuja matkustajamäärien ylityksiä sallita toistuvasti. Tästä syystä yhteistyötä Linkki-joukkoliikenteen kanssa jatketaan erityisesti ruuhkaisimpien linjojen osalta, ja tarvittaessa järjestetään lisäkalustoa tai tehdään muita muutoksia, jotta kuljetukset voidaan toteuttaa turvallisesti.

Koulukuljetusten turvallisuus ei ole ainoastaan liikenteellinen tai logistinen kysymys, vaan siihen sisältyy oppilaiden oikeus turvalliseen ja yhdenvertaiseen koulunkäyntiin. Jyväskylän kaupunki sitoutuu siihen, että koulukuljetukset järjestetään jatkossakin voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti, lasten turvallisuus ja hyvinvointi ensisijaisena lähtökohtana.





Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen § 35 mukaan, mikäli aloitteella laajennetaan palveluja tai sillä on muita talousvaikutuksia, se käsitellään talousarvion valmistelun yhteydessä.

**Ehdotus**

Esittelijä: Eino Leisimo, toimialajohtaja

Sivistyslautakunta saattaa edellä esitetyn vastauksen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle ja ehdottaa, että se toteaa valtuustoaloitteen johdosta suoritettut toimet riittäviksi.

**Päätös**

Päätösehdotus hyväksyttiin.

---

**Kaupunginhallitus, 06.11.2025, § 375**

Valmistelijat / lisätiedot:

Anu Leppänen, kaupunginsihteeri, [anu.j.leppanen@jyvaskyla.fi](mailto:anu.j.leppanen@jyvaskyla.fi)

**Liitteet**

1 Jasmine Revon (SDP) ja Jukka Hämäläisen (SDP) ym. valtuutettujen valtuustoaloite turvallinen koulukuljetus kaikille lapsille

**Ehdotus**

Esittelijä: Timo Koivisto, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus saattaa edellä esitetyn vastauksen tiedoksi kaupunginvaltuustolle ja ehdottaa, että se toteaa valtuustoaloitteen johdosta suoritettut toimet riittäviksi.



---

**Kulttuuri- ja liikuntalautakunta, § 64, 11.09.2025**  
**Kaupunginhallitus, § 376, 06.11.2025**

**§ 376**

**Mia Puolimatkan (PS) ym. valtuutettujen valtuustoaloite yhdenvertainen oikeus sivistykseen ja kulttuuriin – Halssilan, Huhtasuon, Lohikosken, Säynätsalon ja Vesangan kirjastot muutettava itsepalvelukirjastoiksi 2025-2026**

JyväskyläDno-2025-490

**Kulttuuri- ja liikuntalautakunta, 11.09.2025, § 64**

Valmistelijat / lisätiedot:

Seija Laitinen-Kuisma, johtaja, Seija.Laitinen-Kuisma@jyvaskyla.fi

**Liitteet**

1 Mia Puolimatkan (PS) ym. valtuustoaloite yhdenvertainen oikeus sivistykseen ja kulttuuriin (lähikirjastot omatoimikirjastoiksi)

Mia Puolimatka (PS) ja 27 valtuutettua on jättänyt valtuustoaloitteen yhdenvertaisesta oikeudesta sivistykseen ja kulttuuriin, jossa esitetään, että Halssilan, Huhtasuon, Lohikosken, Säynätsalon ja Vesangan kirjastot on muutettava itsepalvelukirjastoiksi 2025-2026. Aloitteessa ehdotetaan, että kyseiset kirjastot muutetaan itsepalvelukirjastoiksi, jotka ovat kirjastokortin haltijoille auki seitsemän päivää viikossa klo 8.00-21.00. Aloitteessa todetaan, että tällä tavalla kirjastojen käyttöastetta voidaan pitkällä tähtäimellä nostaa ilman että käyttökustannukset nousevat ja jopa niin, että käyttökustannukset laskevat, koska kirjastojen henkilökustannuksia voidaan vähentää. Aloitteessa ehdotetaan, että Vesangan ja Lohikosken kirjastot ovat tällä hetkellä auki ainoastaan kolmena päivänä viikossa, joten niiden muuttaminen itsepalvelukirjastoksi olisi ensimmäisenvaiheen investointi ja että Halssilan, Huhtasuon ja Säynätsalon kirjastot ovat tällä hetkellä auki viitenä päivänä viikossa, ja niiden muuttaminen itsepalvelukirjastoiksi mahdollistaisi sen, että asukkaat voisivat käyttää kirjastopalveluja myös viikonloppuina ja lomien aikoina. Aloitteessa todetaan tilanteen olevan nyt alueellisesti epätasa-arvoinen, koska muilla alueilla pääkirjastoa lukuun ottamatta kirjastot ovat itsepalvelukirjastoja, jotka mahdollistavat asukkaille kirjastopalvelujen käytön seitsemänä päivänä viikossa. Erityisesti lasten ja nuorten lukuharrastuksen edistämisen kannalta olisi ensiarvoisen tärkeää, että pääsy kirjastoihin voitaisiin helpottaa. Aloitteen mukaan erityisesti viikonloppuisin kirjastokäynti olisi perheille yksi mielekäs vaihtoehto, jonka avulla voidaan edistää lukuharrastusta, demokratiaa ja aktiivista kansalaisuutta lasten ja nuorten parissa. Aloitteessa käydään läpi myös kirjastolaissa mainittuja tehtäviä ja korostetaan erityisesti kirjastojen tehtävää kohtaamispaikkana.

**Vastaus valtuustoaloitteeseen**

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan vastauksena todetaan seuraavaa:

Vuoden 2025 alussa kirjastoverkon 14:sta toimipisteestä viidessä ei ole tarjolla omatoimiaikoja. Tavoitteena on, että vuosien 2025-2026 alkupuolen aikana



omatoimikirjastotekniikka on asennettu kaikkiin kirjastotoimipisteisiin, joissa tila- ja asiakasturvallisuus sekä rakennuksen suojelumääräykset sen suinkin sallivat. Omatoimijat lisäävät huomattavasti kirjastojen saavutettavuutta ja käyttöä, koska ne tarjoavat mahdollisuuden joustavaan asiointiin myös arki-iltaisin ja viikonloppuisin. Yhä suurempi osa omatoimikirjastojen lainoista (19 %) lainataan iltaisin ja viikonloppuisin.

Kirjastolain (Laki yleisistä kirjastoista 1492/2016) mukaan kirjaston tulee tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan. Laajat aukioloajat edistävät paitsi lainaamista, myös tilojen käyttöä näihin käyttötarkoituksiin.

Parhaillaan yhdessä omatoimilaitteistojen toimittaja Bibliothecan kanssa suunnitellaan laitteistojen asennusvaatimuksia kiinteistökohtaisesti. Esimerkiksi Säynäsalon kirjaston osalta huomiota on kiinnitettävä myös Aallon suunnittelemien ainutkertaisten kalusteiden säilymiseen sekä tarvittavan tekniikan asentamiseen tilan suojeluluonne erityisesti huomioiden. Suunnitelma on toimitettu Alvar Aalto -säätiolle, jolta on pyydetty lausunto suunnitelman toteuttamiskelpoisuudesta.

Omatoimikirjastojen varustaminen rahoitetaan kaupungin saamalla perintörahoituksella (kaupunginhallituksen päätös 13.1.2025 § 8).

### **Ehdotus**

Esittelijä: Eino Leisimo, toimialajohtaja

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta saattaa edellä esitetyn vastauksen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle ja ehdottaa, että se toteaa valtuustoaloitteen johdosta suoritettut toimet riittäviksi.

### **Päätös**

Päätösehdotus hyväksyttiin.

---

## **Kaupunginhallitus, 06.11.2025, § 376**

Valmistelijat / lisätiedot:

Anu Leppänen, kaupunginsihteeri, [anu.j.leppanen@jyvaskyla.fi](mailto:anu.j.leppanen@jyvaskyla.fi)

### **Liitteet**

1 Mia Puolimatkan (PS) ym. valtuustoaloite yhdenvertainen oikeus sivistykseen ja kulttuuriin (lähikirjastot omatoimikirjastoiksi)

Valtuustoaloitteella on talousvaikutuksia, joten se käsitellään kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 35 §:n mukaisesti talousarvion yhteydessä.

### **Ehdotus**

Esittelijä: Timo Koivisto, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus saattaa edellä esitetyn vastauksen tiedoksi kaupunginvaltuustolle ja ehdottaa, että se toteaa valtuustoaloitteen johdosta suoritettut toimet riittäviksi.